

Exercicis d'urbanisme

Iloc: [Cursos IOC - Batxillerat](#)

Imprès per: Invitado

Curs: Geografia (autoformació IOC)

Data: divendres, 11 febrer 2022, 19:00

Llibre: Exercicis d'urbanisme

Descripció

11



Taula de continguts

1. Actv. Les ciutats més poblades
2. Actv. Ciutats de més de 8 milions d'habitants
3. Actv. Gràfica de la població resident en àrees urbanes
4. Actv. La ciutat difusa
5. Actv. El creixement urbà de Catalunya
6. Actv. Els municipis de Catalunya
7. Actv. Regió metropolitana de Barcelona
8. Actv. Plànol de Lleida



1. Actv.Les ciutats més poblades

Les ciutats més poblades

Observeu la taula següent i responeu a les qüestions.

LES 10 CIUTATS MÉS POBLADES DEL MÓN	1950 Població	1980 Població	2010	Població
	en milions	en milions		en milions
1	Nova York 12,3	Tòquio 21,9	Tòquio	28,7
2	Londres 8,7	Nova York 15,6	Bombai	27,4
3	Tòquio 6,9	Ciutat de Mèxic 13,9	Lagos	24,4
4	París 5,4	Sao Paulo 12,1	Xangai	23,4
5	Moscou 5,3	Xangai 11,7	Ciutat de Mèxic	21,7
6	Xangai 5,3	Osaka 10,0	Sao Paulo	21,2
7	Essen (Alemanya) 5,0	Buenos Aires 9,9	Djakarta	20,8
8	Buenos Aires 4,9	Los Angeles 9,5	Karachi	20,6
9	Chicago 4,4	Calcuta 9,0	Pequín	19,4
10	Calcuta 4,1	París 8,7	Dhaka (Bangladesh)	19,0

Font: ONU,

1. Descriviu la informació que proporciona la taula i indiqueu quina és l'evolució de la presència de ciutats europees, africanes i asiàtiques al llarg dels anys.
2. Enumereu les causes principals que expliquen l'evolució reflectida per les dades de la taula.
3. Expliqueu les característiques més rellevants de les principals zones urbanes que es poden distingir en la majoria de ciutats fent especial èmfasi en les funcions que s'hi desenvolupen.

Solucionari

1. Cal que descriure en uns termes semblants als següents:

. Es tracta d'una taula de dades sobre les deu ciutats més poblades del món corresponents a tres moments diferents: 1950, 1980 i 2010. La població està expressada en milions i la font correspon a l' ONU el 1998.

. Es pot observar que el nombre de ciutats europees disminueix entre 1950 i 1980 i pel 2010 ja no en consta cap.

En canvi el nombre de ciutats asiàtiques augmenta de manera constant. Finalment, de ciutats africanes només n'hi ha una en el 2010.

2) Cal que comenteu els següents aspectes:

. Les ciutats no es desenvolupen al mateix ritme a tot el món, mentre que als països desenvolupats es dona una estabilització, en els països en vies de desenvolupament el procés d'urbanització és molt ràpid.

Causes: En els països desenvolupats la població creix poc perquè el creixement natural és baix. A més degut als elevats preus del sòl urbà, la població jove tendeix a desplaçar-se fora de les grans ciutats buscant habitatges més assequibles i millor qualitat ambiental.

Pel que fa als països en vies de desenvolupament, la població urbana creix molt perquè el creixement natural és molt alt i també perquè es continua donant el fenomen de l'èxode rural.

3) Heu de comentar les següents àrees:

Àrea central terciària o CBD: les funcions predominants són l'administrativa o de gestió, la comercial i de vegades, la cultural. Com a principals característiques es poden destacar: gran densitat de trànsit de persones i vehicles, important concentració de llocs de feina, bones comunicacions urbanes i sovint interurbanes, poca població resident i construcció en alçada. Aquestes àrees poden trobar-se en el centre de la ciutat o en zones denominades de "nova centralitat".

Àrea residencial: la funció residencial és la predominant i presenta una important diferenciació segons els nivells de renda. Així, es poden diferenciar: el eixamples de renda mitja o alta amb serveis correctes i bones comunicacions, els nuclis antics que poden presentar característiques diferents segons es tracti de zones importants pel seu patrimoni històric- artístic o bé de zones degradades amb població de renda baixa i, finalment, els barris perifèrics que també poden presentar diferències segons es tracti de zones de renda alta – amb bons serveis i ben comunicats – o zones de renda baixa sovint mancades de serveis i mal comunicades.

En algunes ciutats encara es poden trobar àrees industrials tot i que, en general, aquestes estan en retrocés degut a l'elevat preu del sòl, a la contaminació que produeixen les indústries i a la seva necessitat de connectar fàcilment amb les vies de transport.

2. Actv. Ciutats de més de 8 milions d'habitants

Ciutats de més de 8 milions de persones

Observeu el mapa següent i contesteu a les qüestions.

CIUTATS AMB MÉS DE 8 MILIONS D'HABITANTS



Principals aglomeracions urbanes, 1999:

Tòquio	28.800.000 hab.	Xangai	14.000.000 hab.
Mèxic D.F.	17.800.000 hab.	Los Angeles	13.000.000 hab.
Sao Paulo	17.500.000 hab.	Lagos	12.800.000 hab.
Bombai	17.400.000 hab.	Calcuta	12.700.000 hab.
Nova York	16.500.000 hab.	Buenos Aires	12.300.000 hab.

Font: Nacions Unides, 1999

Qüestions:

1. Descriviu el mapa i digueu quins continents alberguen més aglomeracions urbanes.
2. Digueu què s'entén per ciutats milionàries i exposeu si les ciutats es desenvolupen actualment al mateix ritme a tot el món.
3. Exposeu les funcions i el seu paper en el sistema món urbà o centre de serveis i de poder.

Solucionari

1. Cal descriure que estem davant un mapamundi que ens assenjala la localització de les ciutats amb més habitants (més de 8 milions d'habitants en l'any 1999). També ha d'observar que s'hi afegeix un quadre amb el nombre concret d'habitants de les principals aglomeracions urbanes. Els dos continents on es concentren el major nombre d'aglomeracions urbanes són en primer lloc Àsia, i Amèrica.

2) Cal exposar amb les seves pròpies paraules els següents conceptes:

- ciutats milionàries: des d'un punt de vista quantitatiu, són les ciutats que tenen més d'un milió d'habitants.

- també ha d'explicar que les ciutats no es desenvolupen al mateix ritme a tot el món. En els països desenvolupats es dona una estabilització, i la taxa de creixement de les ciutats és baixa i fins i tot s'ha arribat al creixement 0 degut a una disminució del creixement natural i baixa del flux migratori.

- En canvi en els països subdesenvolupats la taxa de creixement de les ciutats és molt superior, el procés d'urbanització és molt ràpid i la població urbana es dobla o triplica en dècades. El creixement natural encara es manté alt i el moviment migratori camp ciutat és molt elevat. (Es pot destacar Amèrica Llatina o Àfrica).

3) L'alumnat ha d'indicar i definir amb les seves pròpies paraules quines són les funcions de la ciutat:

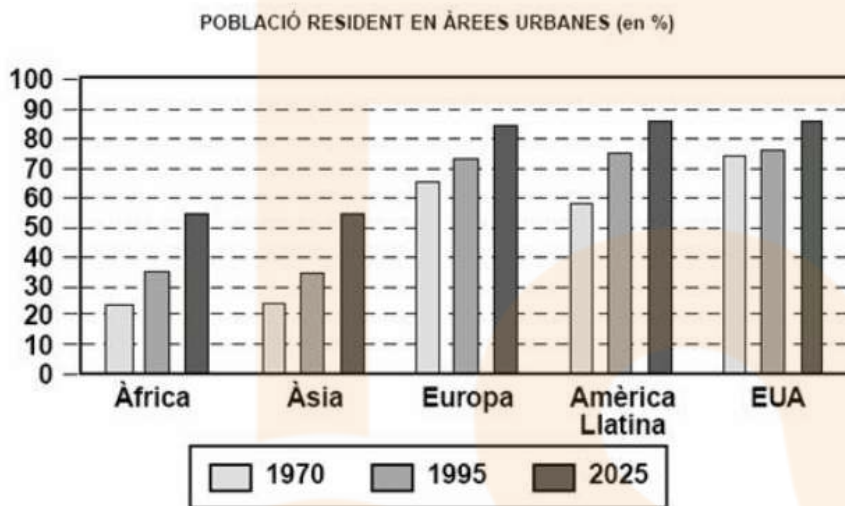
- la funció administrativa
- la funció d'oferta de serveis
- la funció comercial
- la funció residencial

L'alumnat ha d'exposar que arran de la internacionalització i globalització, les ciutats ja no poden ser valorades únicament segons les seves funcions locals o nacionals sinó amb relació al seu paper dins el sistema mundial de ciutats. Els centres de poder econòmic sempre estan situats en zones urbanes, així com els centres de poder polític. En el sistema mundial de ciutats, les més ben situades dins de la jerarquia són les que concentren més nombre de funcions (administrativa, financera, productiva...) i generen més activitats. S'ha de comentar la idea de que les "grans ciutats" (majoritàriament situades en països desenvolupats)son les que acumulen més funcions direccionals econòmiques i administratives i no coincideixen necessàriament amb les "ciutats grans", molt poblades (situades moltes als països subdesenvolupats).

3. Actv. Gràfica de la població resident en àrees urbanes

Gràfica de la població resident en àrees urbanes

Observeu el gràfic següent i responeu a les qüestions.



Dades per a la Conferència Hàbitat II, ONU, Nova York, 1995

Qüestions

1. Descriu el tipus de gràfic i resumeix la informació que proporciona.
2. Exposeu les diferències més destacables entre les ciutats dels països desenvolupats i les dels països en via de desenvolupament pel que fa al creixement de la població urbana i a les causes que expliquen aquest creixement.
Citeu tres ciutats amb un creixement de la població elevat i tres amb un creixement baix o nul.
3. Resumeix els principals problemes que ha d'afrontar quotidianament una gran ciutat.

Solucionari

1) Heu de descriure que es tracta d'un gràfic de barres que representa la població resident en àrees urbanes, expressada en percentatges, corresponent a Àfrica, Àsia, Europa, Amèrica Llatina i els EUA, als anys 1970, 1995 i 2025.

A continuació, ha de destacar que la població urbana augmenta constantment al llarg del temps a totes les àrees, però que a Europa i EUA va augmentar molt entre 1970 i 1995 i en canvi, a Àfrica, Àsia i Amèrica Llatina està previst que continuï augmentant molt fins el 2025. Finalment, també s'hauria d'esmentar que Àfrica i Àsia són els continents amb menor percentatge de població urbana.

2) Com a diferències més destacables caldria comentar:

- les ciutats dels països desenvolupats registren un creixement de població baix o nul degut al baix creixement natural de la població i als elevats preus del sòl que provoquen el desplaçament de la població jove cap a les àrees properes a les grans ciutats.
- Les ciutats dels països en vies de desenvolupament registren un creixement de la població molt elevat degut a l'alt creixement natural i a l'èxode rural.

Els exemples poden ser molt diversos: Mèxic DF, Sao Paulo, Calcuta, Lagos o Bombai, per al primer cas, i Roma, Paris, Viena, Madrid, etc., per al segon. Aquest apartat es pot valorar amb 0,5 punts.

3) Com a problemes més destacats l'alumnat hauria d'explicar, com a mínim, cinc d' entre els següents:

- Necessitat d'aigua potable i de fonts d'energia
- Necessitat d'aliments frescos i envasats
- Problemes de congestió del trànsit i les seves conseqüències
directes: contaminació atmosfèrica i acústica
- Producció d'importants quantitats de residus i necessitat de
mecanismes de reciclatge
- Manca de transports urbans i quan existeixen el cost que ha de
pagar l'administració es molt elevat.
- L'existència de bosses de pobresa al primer món i de les denominades "segones ciutats" al tercer món



4. Actv. La ciutat difusa

La ciutat difusa

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

La ciutat de baixa densitat, també anomenada *ciutat difusa* en els estudis italians, és un model d'ús i ocupació del territori que s'ha estès a Catalunya durant els darrers quaranta anys i que afecta tant els creixements residencials, com els comercials i industrials. Aquest model es caracteritza per un creixement extensiu, dispers i de baixa densitat d'edificació, per la segregació d'usos i per un elevat consum de territori.

La ciutat de baixa densitat residencial està formada per habitatges unifamiliars amb jardí i s'oposa al model de ciutat compacta típicament mediterrani, amb mescla d'activitats en l'espai i amb densitats moderades. [...] La major part de professionals vinculats a l'ordenació del territori alerten dels diversos riscos associats a la ciutat de baixa densitat: un major consum de sòl, d'energia i d'aigua; l'encariment dels serveis públics (com ara l'enllumenat, l'abastament d'aigua o la recollida d'escombraries); la transformació del paisatge amb elements aliens al model mediterrani; la segregació social, i l'augment de la mobilitat basada en el transport privat.

[...] Les urbanitzacions es caracteritzaven pel fet d'organitzar-se d'acord amb la forma del terreny del promotor, perquè es localitzaven d'una manera que les feia estar desconnectades del nucli urbà i perquè estaven formades per vials mínims, sense reserves per a espai públic, i amb parcel·les per a cases unifamiliars amb jardí que s'anaren construint progressivament.

[...] D'altra banda, a partir dels anys vuitanta es va iniciar la construcció de cases adossades i en filera, en aquest cas en continuïtat amb les trames urbanes existents, dins d'un procés de planejament municipal i amb unes densitats més moderades, tot i que amb una important tendència a ocupar importants proporcions de territori.

M. JORDI. «Urbanització de baixa densitat a Catalunya. Debat».

A: *Anuari territorial de Catalunya 2004*. Barcelona, p. 406-408

Qüestions

1. Resumi les idees principals del text.
2. Definiu els termes *segregació d'usos* i *segregació social*. Per què la *ciutat difusa* comporta un augment de la mobilitat basada en el transport privat?, quin tipus de mobilitat és la que es produeix?
3. Exposeu breument quines són les funcions de la ciutat i on es localitzen en el conjunt de l'espai urbà.

Solucionari

1) Cal resumir les tres idees principals següents:

La ciutat difusa es caracteritza per una alta ocupació de territori, la segregació espacial i la baixa densitat,

La ciutat difusa es contraposa a la ciutat compacta mediterrània comporta uns impactes negatius sobre l'economia i el medi ambient, a Catalunya la ciutat difusa resulta d'un doble procés: les urbanitzacions dels anys seixanta i els creixements urbans de baixa densitat sorgits a partir dels anys vuitanta.

2) Cal respondre:

La definició del concepte *segregació d'usos* hauria de ser similar a la següent:

La segregació d'usos fa referència a la distribució dels usos del sòl de la ciutat (residencials, comercials, industrials, administratius) en espais clarament diferenciats.

La definició del concepte *segregació social* hauria de ser similar a la següent: distribució de la població en zones diferents segons les característiques econòmiques, socials o culturals.

La mobilitat en transport privat de la ciutat difusa augmenta per l'increment que es produeix en la distància existent entre el lloc de residència i el de treball, estudi o esbarjo, que obliga a utilitzar el vehicle privat, i per la dificultat de crear transport públic en una àrea urbana dispersa i de gran extensió territorial.

El creixement de la ciutat difusa ha influït en el despoblament dels centres històrics de les ciutats en suposar una alternativa residencial de major qualitat constructiva i que ofereix un entorn amb una tranquil·litat més gran, el que provoca que la població benestant, que havia ocupat els centres històrics en el passat, es traslladi a les noves àrees residencials. Altres factors de despoblament dels cascos històrics són

l'envelliment del parc d'habitatges, l'augment de població de classe social baixa i l'envelliment de la població. L'alumne hauria de citar almenys dos d'aquests factors.

3) Cal esmentar i definir almenys les següents funcions:

Funció residencial, funció comercial, funció industrial, funció administrativa i de serveis. Es valorarà positivament que indiqui les funcions militar o cultural.

L'alumne hauria d'explicar també que:

En el centre de la ciutat se sol concentrar l'activitat administrativa, de serveis i comercial, a més de la funció residencial que continua existent però amb menor importància que a la perifèria.

La funció residencial s'estableix sobretot en: els eixamples, que solen ser ocupats la població de renda mitjana o alta; les perifèries urbanes, on s'hi localitzen barris de diferents característiques socials (àrees suburbanes amb zones residencials de classe alta o mitjana, amb bons serveis i comunicacions, i suburbis de classe baixa amb menor nivell de serveis i sovint mal comunicats); els cascos antics, sovint amb presència de població de classe baixa i marginal.

La funció industrial i part de la comercial s'ha traslladat a la perifèria urbana atès que necessita una important extensió de sòl que troba més barat. També es disposa d'una millor accessibilitat. Pel que fa a la indústria, els problemes de contaminació o altres molèsties que pot ocasionar, passen més desapercibuts a les perifèries que si s'ubica prop de les zones residencials.

5. Actv. El creixement urbà de Catalunya

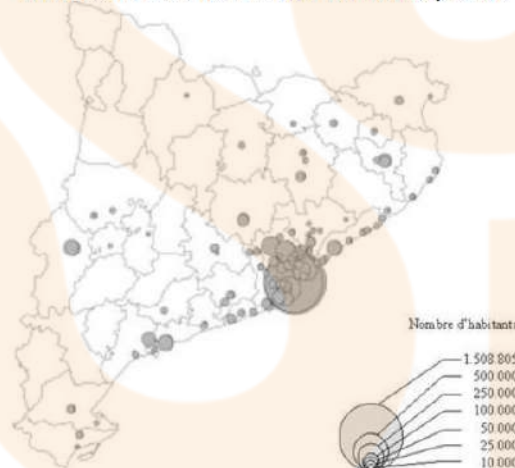
El creixement urbà de Catalunya

Analitzeu els mapes següents i responeu a les qüestions

Ciutats de més de 10.000 habitants, 1981



Ciutats de més de 10.000 habitants, 1996



Qüestions

1. Descriviu la informació que us proporcionen els dos mapes.
2. Resumiu l'evolució de l'estructura urbana de Catalunya a les darreres dècades del segle XX.
3. Exposeu les causes principals del creixent procés actual d'urbanització. Poseu-ne exemples.

Solucionari

1) L'alumnat ha de respondre que es tracta de dos mapes de Catalunya sobre les ciutats de més de 10.000 habitants corresponents als anys 1981 i 1996.

L'escala no és marcada i s'utilitzen els cercles proporcionals al nombre d'habitants com a símbols per representar el fet de la distribució de les ciutats o població urbana a Catalunya.

2) L'alumnat ha d'assenyalar l'estructura polaritzada entorn a l'àrea de Barcelona i ha d'apreciar un canvi entre el 1981 i el 1996 que consisteix en el creixement del nombre de

ciutats petites i mitjanes i en el decreixement de la ciutat de Barcelona.

3) Com a principals causes s'han d'assenyalar l'emigració del camp a la ciutat o la immigració estrangera, la industrialització i el mercat de treball corresponent que van constituir

una de les funcions de la ciutat, la millora de les infraestructures de circulació, la concentració de serveis (comercials, financers, administratius, de transport...) i d'equipaments

(sanitaris, educatius, socials, lúdics...).



6. Actv. Els municipis de Catalunya

Els municipis de Catalunya

Observeu el mapa següent i responeu a les qüestions plantejades. *Mapa de la població de Catalunya per municipis (2005)*

FONT: Institut d'Estadística de Catalunya, 2006.

Qüestions

1. Descriviu la informació que es proporciona en el mapa i digueu el nom de quatre municipis de més de 50.000 habitants.
2. Expliqueu com es classifiquen els municipis segons el nombre d'habitants que tenen. Definiu també els tipus de poblament rural que hi ha a Catalunya i poseu-ne algun exemple.
3. Identifiqueu i expliqueu els quatre o cinc nivells que es poden reconèixer en la jerarquia urbana de Catalunya, d'acord amb l'esquema següent:
 - a) Nivell jeràrquic.
 - b) Ciutats que el formen.
 - c) Funcions que efectuen les ciutats de cada nivell jeràrquic.

Solucionari

1) Heu d'explicar que observa un mapa que mostra la població dels municipis de Catalunya corresponent a l'any 2005. Consten en el mapa tots els municipis de Catalunya. La llegenda, en escala de grisos, diferencia quatre intervals de població que van des de menys de 2.000 fins a més de 50.000 habitants.

L'alumnat també ha de citar almenys quatre municipis de més de 50.000 habitants, indicats en el mapa amb el color més fosc (Lleida, Tarragona, Girona, Reus, Barcelona, Terrassa, Sabadell, etc.)

2) Segons el nombre d'habitants els municipis es classifiquen en:

Municipis rurals: menys de 2.000 habitants

Municipis semiurbans: entre 2.000 i 10.000 habitants

Municipis urbans: més de 10.000 habitants A Catalunya el poblament rural pot ser concentrat (agrupat en un nucli), o dispers (nuclis i també cases aïllades o disperses).

3) La xarxa urbana de Catalunya presenta una estructura jeràrquica on es diferencien els següents nivells:

Primer nivell:

a) Àrea metropolitana de Barcelona, on es concentra més del 60% de la població catalana i que exerceix importants funcions de centralitat administrativa, econòmica i de serveis. Està constituïda per una conurbació central constituïda per Barcelona i els municipis més propers (Badalona, l'Hospitalet de Llobregat, Sant Adrià de Besòs, Santa Coloma de Gramenet, etc.), més dues corones de poblacions que estenen l'aglomeració urbana per les comarques veïnes.

b) La segona corona inclou les poblacions de Mataró, Granollers, Terrassa, Sabadell, Martorell, Sitges, etc., capitals comarcals i ciutats industrials.

(Atenció: l'alumnat podria presentar la segona corona metropolitana com un nivell jeràrquic, i per tant, dividir la xarxa urbana de Catalunya en cinc nivells) (1)

Segon nivell:

Està constituït per Tarragona, Lleida i Girona i les poblacions que graviten al seu entorn.

Tercer nivell:

Format per ciutats mitjanes que són capitals comarcals però que articulen territoris d'àmbit supracomarcal com Tortosa, Manresa, Vic, Figueres, Olot, Igualada, Puigcerdà, Vilafranca del Penedès, etc.

Quart nivell:

Capitals de comarca de dimensió més petita i nuclis subcomarcals amb certa entitat i amb un dinamisme turístic o industrial com la Seu d'Urgell, Berga, Roses, Palamós, Amposta, Cambrils, etc.

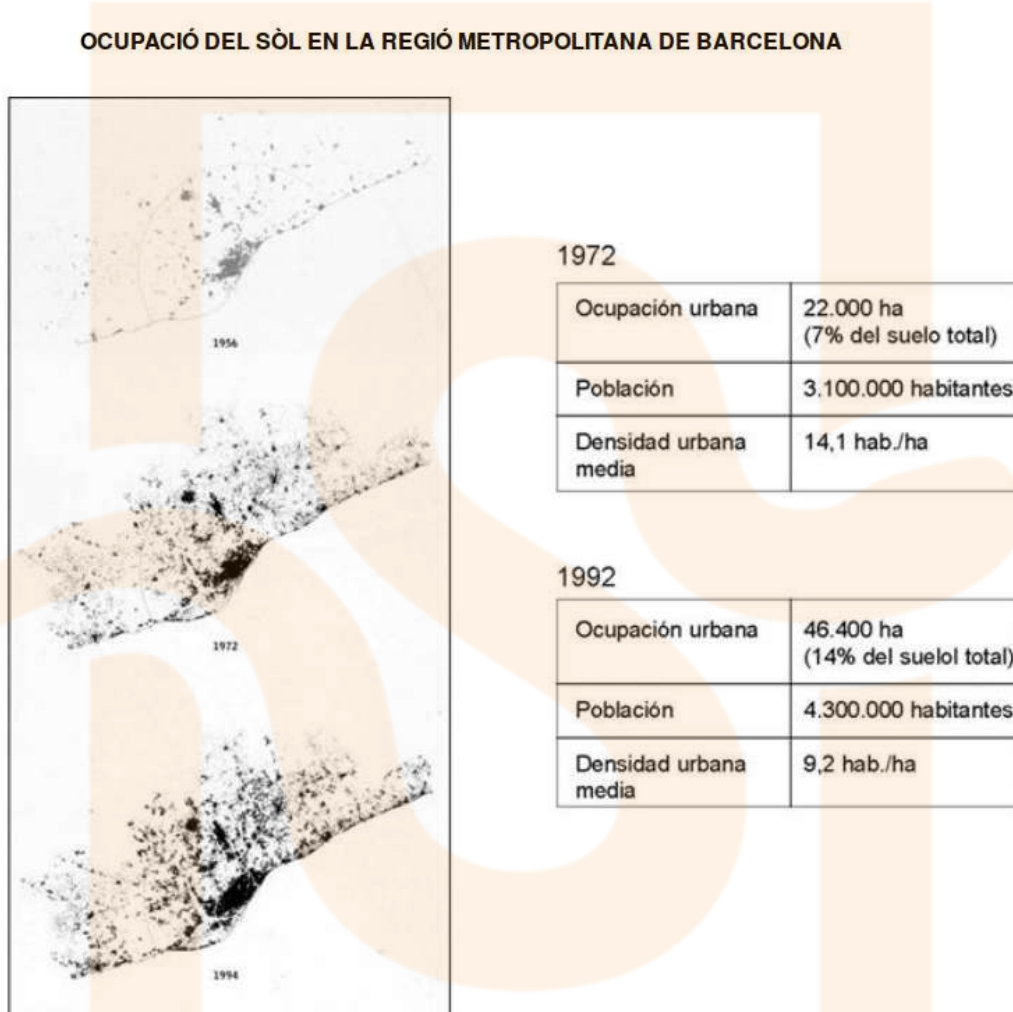


7. Actv. Regió metropolitana de Barcelona

Ocupació del sòl en la regió metropolitana de Barcelona

Observa el següent plànol i respon a les qüestions

OCUPACIÓ DEL SÒL EN LA REGIÓ METROPOLITANA DE BARCELONA



A. SERRATOSA (dir.). Factors clau de la planificació territorial a l'àrea metropolitana de Barcelona. Barcelona: IET-CIMNE, 1999

1. Descriu les informacions que proporcionen aquests plànols.
2. Explica què entenen per àrea metropolitana, detalla les funcions o l'especialització dels nuclis i diferencia-la de conurbació.
3. Descriu la distribució de la població urbana en Catalunya en l'actualitat, seguint aquestes pautes: importància del poblament urbà, distribució en el territori, estructura i desequilibris, tendències actuals de la distribució de la població urbana i causes i elements que afavoreixen aquestes tendències.

1. Cal descriure que estem davant d'un plànol que ens mostra la regió urbana de l'àrea metropolitana de Barcelona i el seu creixement. També ha d'observar l'existència de la llegenda que ens informa de les línies de ferrocarril, les carreteres comarcals i locals, les autopistes i nacionals i les autopistes. Dos quadres adjunts ens informen de l'ocupació urbana, la població i la densitat urbana mitjana en les etapes 1956 i 1972 i 1972 i 1992. El canvi més significatiu es dona en la densitat urbana mitjana que descendeix extraordinàriament i passa de 141 hab/ha a 9,2 hab/ha. Creix molt més l'ocupació del sòl que la població.

2. Heu d'exposar amb les seves paraules els següents conceptes: Àrea metropolitana: conjunt format per una gran ciutat o nucli central i les ciutats més petites que l'envolten, relacionades entre sí amb un intens intercanvi de persones, de mercaderies i de comunicacions. El nucli central de l'àrea metropolitana sol acollir activitats del sector terciari, mentre que els altres nuclis urbans solen especialitzar-se en funcions residencials, industrials, i en equipaments comercials i d'oci. Es diferencia de la conurbació en que aquesta és una gran zona urbanitzada amb diversos nuclis centrals o ciutats molt pròximes, d'importància similar i amb estretes relacions, encara que poden tenir funcions diferenciades.

3. Heu de valorar la importància i el predomini del poblament urbà a Catalunya. També que la població urbana es concentra fonamentalment a la zona litoral i prelitoral, destacant en primer lloc la regió metropolitana de Barcelona on es concentra més del 60% de la població catalana. Es pot distingir l'àrea metropolitana formada per Barcelona i els municipis més propers i la corona metropolitana que inclou les poblacions de Granollers, Terrassa, Sabadell, Martorell, Sitges, etc. En segon lloc es troben les ciutats mitjanes articuladors del territori d'àmbit supracomarcal com la regió Reus- Tarragona , Tortosa, Lleida, Girona, Manresa i Vic, i per sota altres nuclis d'àmbit comarcal, tots ells relacionats dins d'una estructura jeràrquica. Actualment s'observa una tendència clara al desplaçament de la població del centre de les zones urbanes cap a la perifèria, una disminució de la densitat urbana deguda a la dispersió de la població en una superfície més àmplia. Es tracta del model difús o dispers. Aquest procés es veu afavorit pels nous hàbits de vida de la població, els preus del sòl, l'extensió d'infraestructures i serveis i les millores en els mitjans de comunicació i transports (automòbil, carreteres, ferrocarril)...



8. Actv. Plànol de LLeida

Plànol de la ciutat de Lleida

Observeu el plànol de la ciutat de Lleida i contesteu a les qüestions.



FONT: Laboratori de Cartografia. Universitat de Lleida, 2005.

Qüestions

1. Descriu la informació bàsica representada en el plànol i anomena les diferents zones urbanes que s'hi poden observar.
2. Exposeu els criteris que s'utilitzen per a definir el concepte ciutat. Enumereu i definiu les categories bàsiques de la classificació del sòl a les ciutats.
3. Exposeu quines són les diferents funcions que acompleixen les ciutats i relacioneu-les amb les zones de la ciutat on es desenvolupen.

Solucionari

1. Cal descriure les següents zones.

- El nucli antic de traçat més compacte i irregular.
- En segon lloc el posterior eixample successiu o creixement de la ciutat al seu voltant amb trames més ordenades i de forma radial- concèntrica.
- Finalment els barris perifèrics o suburbans on es poden apreciar també alguns polígons industrials.

- 2) Cal referir-se al criteri numèric basat en el nombre d'habitants, al criteri de la concentració i densitat de la població i al criteri de l'ocupació de la població activa basada en les activitats terciàries.

Cal argumentar la definició del concepte ciutat donat que aquests criteris poden variar segons els països i el seu nivell de desenvolupament.

Les categories bàsiques de classificació del sòl consisteixen en:

Sòl urbà.

Teixit urbà preexistent (proveït d'aigua, llum, clavegueram, accés del trànsit rodat i edificis).

Sòl urbanitzable: destinat a ser objecte de transformació per ser urbanitzat.

Sòl no urbanitzable: No s'inclou en el sòl urbà ni urbanitzable per estar sotmès a algun règim especial de protecció (per valors paisatgístics, culturals, riscos naturals, etc.).

- 3) Cal esmentar com a funcions bàsiques d'una ciutat o regió urbana: la funció administrativa i de serveis, la funció comercial, la funció residencial i la funció industrial.

Funció administrativa i de serveis: cal definir-la i observar que s'acostuma a desenvolupar en el centre de la ciutat, normalment en el barri antic però també en àrees de nova creació. L'alumne ha de fer esment de la denominació CBD (Central Business District) i explicar-la.

Funció comercial: cal definir-la i diferenciar el comerç especialitzat ubicat en les zones cèntriques, i els grans magatzems o hipermercats instal·lats sovint a la perifèria per raons d'espai i accessibilitat.

Funció residencial: funció característica de la ciutat, que ocupa la major part del sòl urbà i que presenta una segregació espacial relacionada amb els diferents nivells de renda de la població. Cal destacar: Els barris antics, habitats per població de classe baixa o marginal Els eixamples, espais residencials de classes mitjanes, amb tendència a convertir-se en zones de serveis. Les perifèries urbanes, on es troben dos tipus diferenciats: les zones suburbials o ciutats dormitori (mal planificades, amb manca de serveis i habitades per classes baixes) i les àrees suburbanes (zones residencials de classe alta o mitjana, amb bons serveis i comunicacions)

Funció industrial: cal definir-la i destacar que s'ha traslladat a la perifèria en els anomenats polígons industrials i parcs tecnològics per raons d'espai, comunicació i problemes de contaminació.

